

Tornedalingar i Stockholm

Nr 4 2011
Årgång 29

Lokalavdelning till STR-T, Svenska Tornedalingars Riksförbund – Tornionlaaksolaiset

Kallelse till årsmöte

Ob Op

Julfest

Kabaret

Ordbok för meänkieli

Gunnar Kieris Vänssällskap

Norrbotten - Vad är det?

Storm

Plötsligt möter vandraren här den gamla jätteen, lik en förstenad älg med milsvid krona framför septemberhavets svartgröna fästning.

Nordlig storm. Det är i den tid när rönnbärs-
klasar mognar. Vaken i mörkret hör man
stjärnbilderna stampa i sina spiltor
högt över träden.

Tranströmer

**Styrelsen för
Tornedalingar i Stockholm år 2010-2011**

Ordförande	Christina Hedström	648 46 40
	<i>ordforande@tornedalingar.se</i>	
Sekreterare	Anna Jonsson-Storm	771 42 43
	<i>sekreterare@tornedalingar.se</i>	
Kassör	Lisbeth Segerlund	668 59 21
Ledamot	Karin Broberg	716 27 15
Ledamot	Sören Svartz	758 60 65
Suppleant	Eva Wuolikainen	651 70 16
Suppleant	Kjell Hietala	640 61 70
Redaktör	Gunvor Hjærtström	731 75 07
	tillsvidare <i>webbredaktor@tornedalingar.se</i>	
Revisorer	Tage Rowa och Stig Säfström	

Föreningens postadress;
Tornedalingar i Stockholm
c/o Christina Hedström
Sickla Kanalgata 22 1 tr, 120 67 Stockholm

Vår plats på webben;
www.tornedalingar.se
Besök hemsidan för senaste nytt!

Medlemsavgiften
är 150:-/medlem, 20:- familjemedlem
Avgiften betalas till bankgirokonto:
669-2230
Föreningen erhåller verksamhetsstöd genom
Kulturförvaltningen i Stockholms stad.
Bladet kopieras hos Bergs Grafiska AB

Ordföranderutan

Obegripligt att det snart lackar mot jul men så är fallet och vårt årsmöte väntar oss den 26 november. Du kommer väl? Tiden verkar gå fortare nu fast det borde vara tvärtom när man lämnat arbetslivet. Ett mysterium...

Det var glädjande att få veta att det har bildats 2 nya lokalavdelningar inom STR-T, i Göteborg och Övertorneå. Vi önskar dem varmt lycka till.

I vårt förra medlemsblad flaggade vi för att vår webbredaktör Gunvor Hjærtström vill trappa ner. Hilda Tillbom, 19 år och medlem hos oss, är intresserad av att så småningom, efter viss utbildning i webbdesign, ta över efter Gunvor. Vi ser fram emot samarbetet med dig, Hilda!

Jag vill än en gång slå ett slag för vår studiecirkel i meänkieli. Vi har plats för fler i gruppen som träffas måndagar jämna veckor. Cirkeln är avgiftsfri förutom lokalkostnaden som fördelas mellan deltagarna. Kom och fräscha upp dina kunskaper i meänkieli. Jag håller med en av deltagarna som säger att cirkeln är som terapi. Du hittar också bra självstudiematerial på;

www.skolverket.se/modersmal

och

www.tornedalen.se/mekitiki.

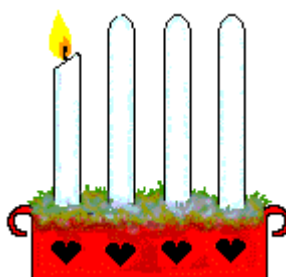
Pruuua ja freistaa, kyllä se kannatte, se oon selvä ko pläkki.

Christina

Å så kör vi...

Lokalen för cirkeln är:
Vimpeln, Skytteholmsvägen 2, T-Solna

**Nyt syttyy tuhat kynttilää
ja loista päälä maan
Ja tuhansia taihbaala
nyt nähjä taasen saan**

Kallelse till ordinarie årsmöte

Dag: Lördagen den 26 november 2011

Tid: Klockan 17.00

Plats: Pumpan, Färgargårdstorget 1, Norra Hammarbyhamnen
Buss 76 eller 59 förslagsvis från Slussen (till ändhållplatsen)

Välkommen på julfest

Hålltider:

17.00 Serveras glögg och pepparkakor

17.30 Hålls årsmötet

18.30 Serveras julbordet

20.30 Underhållning

Helppa en kabaret om mäns otur.

Jan Johansson och Rolf Digervall presenterar en lustfylld föreställning med texter bland annat av Mikael Niemi.

Anmälan

Bindande anmälan **senast den 21 november** till

Anna Jonsson-Storm tel 08-771 42 43, mobil 073 6532877 eller

Eva Wuolikainen tel 08-651 70 16, mobil 070 6965144

Drycker: bordsvatten, snaps, öl och vin finns till självkostnadspris

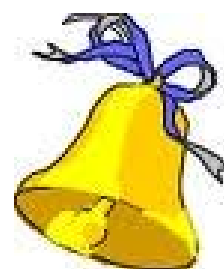
Betalning

Pris **300 kronor** för medlemmar. Medföljande icke medlemmar betalar **350 kronor**

Betalning skall vara oss tillhanda på **plusgiro 41 22 12-3 senast 21 november**

God Jul och Gott Nytt År!
önskar vi i styrelsen
alla våra medlemmar!

Verksamhetsberättelse för Tornedalingar i Stockholm 1/11 2010 – 31/10 2011.

Inledning

Under verksamhetsåret har föreningen erhållit verksamhetsstöd på 50 000 kronor från Kulturförvaltningen i Stockholm samt 10.000 kronor från vårt riksförbund STR-T.

Medlemmar

Medlemsantalet har ökat under året. Vi är nu knappt 300 personer bosatta i Stockholms- och Mälardalsregionen.

Styrelsen

Ordförande Christina Hedström
Sekreterare Anna Jonsson-Storm
Kassör Lisbeth Segerlund
Ledamot Karin Broberg
Ledamot Sören Svartz
Suppleanter Eva Wuolikainen och Kjell Hietala
Adjungerad Gunvor Hjærtström

Revisorer Tage Rowa och Stig Säfström

Valberedning Rut Niska Säfström (sammanställande), Erland Pääjärvi, Bertil Rovainen.

Styrelsearbete

Styrelsen har haft 6 styrelsemöten och 1 arbetsmöte under verksamhetsåret. E-post, telefon och Skype har utöver mötena varit viktiga tillfällen till kontakt och beslut.

Vårt medlemsblad *Tornedalingen* med Gunvor Hjærtström som redaktör har utkommit med 4 nummer. Vår 3-delade informationsfolder i färg har delats ut på ett par marknader i Tornedalen under juli månad 2011, bra tillfällen att nå tornedalingar i försörjningsringen som besöker hembygden under sommaren. Foldern har också delats ut på våra träffar och i andra sammanhang där vi medverkat.

Styrelsemedlemmar har under året intervjuats av studenter per telefon, mail eller personliga möten. Den informationsbroschyr som är under arbete kommer att bli ett bra underlag att lämna ut till studenter som efterfrågar information om oss som nationell minoritet.

Redaktör för hemsidan www.tornedalingar.se är Gunvor Hjærtström. Hilda Tillbom kommer att överta arbetet med hemsidan på sikt. Föreningens aktiviteter publiceras i kalendariet *DN på stan* och i kalendariet på www.minoritet.se

Under våren har vi haft en serie annonser i tidningen Metro för att värva medlemmar, med gott resultat.

Vi har medverkat i olika seminarier och sammankomster under verksamhetsåret.

- Seminarium, Folkhälsoinstitutets delredovisning av regeringsuppdraget om bemötande av våldsutsatta kvinnor som tillhör de nationella minoriteterna.
- Temakonferens, samråd mellan nationella minoriteter med information om förvaltningskommunernas verksamhet och ansvar.
- Seminarium *Stadsflytten av Kiruna och Malmberget* i samarbete med ABF, Norrbottens Gille och Sameföreningen i Stockholm.
- Frukostseminarium Grant Thornton om styrelsearbetet för ideella föreningar.
- Träff med Qbrick tillsammans med Maja Mella STR-T angående kommunikation via Webb-TV och Mobil-TV.
- Seminarium *Norrbottensförfattare* i samarbete med ABF, Norrbottens Läns Landsting, Norrbottens Gille, Sameföreningen i Stockholm, Haparandapojkarna och Club Dundret.
- Studiecirklar i meänkieli och stickning av Lovikkavantar.

Vi deltog i STR-T:s årskongress den 9 april i Gällivare.

Aktiviteter

- Årsmötet hölls den 4 december 2010 med efterföljande julbord på restaurang *About Catering*. Pianisten Stefan Nilsson visade bildspelet *Tornedalens solnedgång* och framförde ett pianostycke. Gruppen Surunmaa underhöll efter middagen.
- Den 14 mars fick vi träffa Mona Mörtlund som visade sin prisbelönta film *Mie halvan kotia* och läste sina dikter.
- Den 4 april berättade Gunnar Kieri om sitt långa författarskap och om sin senaste bok *Finnmarken brinner-Ruija pallaa*.
- Den 20 maj gjorde vi en vårutflykt till Mariehamn med Viking Line.
- Promenad på Waldemarsudde den 10 september med ciceron Magnus Cedergren. Temat var handel och industri på 1800-talet.
- Den 22 september berättade Ellen Juntti om sina 30 år som brottsutredare och specialutbildad barnförhållsledare inom polisen och om sitt riksdagsuppdrag för moderaterna sedan valet 2010.
- Verksamhetsårets sista medlemsmöte den 27 oktober besöktes av Niklas Dahlström, informatör på det kanadensiska gruvföretaget Northland Resources. Han berättade om det aktuella läget för Kaunisvaaraprojektet som omfattar gruvorna i Tapoli, Sahavaara och Pellivuoma.

Slutord

Vi riktar ett stort tack till er alla för engagemang och medverkan i våra aktiviteter. Vi har fått många fina möten med både gamla och nya bekanta.

Tack också till Kulturförvaltningen i Stockholm och vårt riksförbund STR-T för värdefullt ekonomiskt stöd.

Stockholm i november 2011

Christina Hedström Anna Jonsson-Storm Lisbeth Segerlund Karin Broberg Sören Svartz
Eva Wuolikainen Kjell Hietala

Verksamhetsplan för 2011-2012.

Under nästa verksamhetsår fortsätter vi med våra öppna medlemsträffar på Själagårdsgat i Gamla Stan. Då kommer vi att engagera föreläsare som vi hoppas att medlemmarna finner intressanta såsom författare, politiker, konstnärer och artister.

Vi planerar ytterligare ett seminarium i samarbete med ABF under våren 2012. Denna gång kommer det att företrädesvis handla om samekulturen, det finns många som räknar sig både som samer och tornedalingar.

Vårt projekt med framtagandet av ett faktadokument om Tornedalen, som påbörjats under 2011, beräknas vara färdigt först under år 2012 eftersom det är ett digert arbete där flera personer är inblandade. Avsikten med dokumentet är bland annat att lämna över det som studentinformation.

En fortsättning av studiecirkelarna planeras.

Vi kommer att kontakta den ansvarige för *Kulturdirekt* på Kulturhuset för att skaffa oss mer information om vad ett medlemskap där skulle innebära för oss som förening. Genom *Kulturdirekt* kan få vi hjälp med marknadsföring, information om våra aktiviteter, att synliggöra vår existens och verksamhet. Förhoppningen är att vi på detta sätt även kommer att nå yngre personer.

Våra olika aktiviteter kommer att publiceras i dagstidningars kalendarium, genom utskick, vår hemsida www.tornedalingar.se och www.minoritet.se samt genom *Kulturdirekt* ifall beslut tas om medlemskap där. Hilda Tillbom, som påbörjar en universitetskurs i webbdesign, blir vår nya webbredaktör.

Meänkieli ska byggas utav glädje

Göran Lahti, NK

Övertorneå kommun satsar på att de allra yngsta ska lära sig språket - med sång och lek.

Som förvaltningskommun för både finska och meänkieli ska Övertorneå kommun kunna erbjuda förskoleundervisning på dessa språk. Därför utbildas nu förskollärare och fritidspedagoger i hur man kan använda meänkieli i barngrupp med hjälp av lek, sång, musik och drama.

- Man måste börja med barnen. De lär sig så otroligt fort men hör de inte meänkieli hemma så är det lite svårare, säger Astrid Kruukka, en av instruktörerna. Både hon och kollegan Gun Olofsson har stor erfarenhet av att använda meänkieli i arbete med barn.

- Att sjunga och lära sig ramsor och samtidigt använda kroppen gör inläringen mer lättsam, säger Gun Olofsson. Marianne Mäki från Juoksengi är en av deltagarna och hon välkomnar arbetssättet.

- Annars blir det mest att vi använder uttryck på meänkieli i vanliga rutinsituationer till exempel när vi ska äta med barnen. Att använda sånger och ramsor är mycket roligare både för oss och barnen, säger hon.

Under Kurirens besök drar Gun Olofsson plötsligt med sig kursdeltagarna till hörsalen intill där kommunens grundskollärare bedriver sina studiedagar. De får en överraskande intensivkurs i sång och dans på meänkieli, alla hänger med. Det blir en skön omväxling i det sittande arbetet.

Finskan vanligare

Men hur är det egentligen med kunskaperna i meänkieli? På fritidshemmet Regndroppen i Övertorneå kan många av barnen ge svar på tal när Kurirens utsände ställer frågor på meänkieli. Enligt personalen förstår knappt hälften meänkieli, men de talar finska snarare än meänkieli.

Elsa Pantzare, 9, är ett exempel på det.

- Min mamma är finska och pappa är väl halvfinsk, kan man säga. Vi pratar finska hemma men inte meänkieli. Det känns inte som ett riktigt språk, säger hon.

Oskar Lassinantti, 7, kan också finska då mamman är från Finland.

Har ni jobbat med meänkieli i skolan?

- Nej, inte vad jag minns, säger han.

Sari Oja, kulturpedagog och språkambassadör i Övertorneå, ser inget problem i att finskan dominerar.

- Man ska inte ställa finskan mot meänkieli, det är bara förvirrande för de yngre. Jag tycker i stället att språken hjälper varandra, säger hon.

Nioårige Alex Sliksane har i alla fall försökt lära sig meänkieli.

- Jag har varit på kurs två gånger, men det är svårt. Jag kan ”ja” och ”nej” i alla fall, säger han och ler stort.

Kvänska språket saknar ordböcker

Nu har tredje delen av romanserien Elämän jatko, som betyder ”livet går vidare”, kommit ut på kvänska. Den har titeln Rauha. I denna roman skildras verkliga historiska händelser våren 1945 i Porsanger, Finnmark, när andra världskriget är över. Det är en tid av osäkerhet när kriget bränt ner byn Börsanger, som måste byggas upp från grunden och det sker under stor nöd.

Författaren Alf Nilsen-Börsskog är född 1928 och debuterade med den kvänska romanen Kuosuvaaran takana 2004, ett år innan språket blev officiellt. Efter det följde del två av romanserien och även diktsamlingar.

Alf Nilsen-Börsskog räknas som en av pionjärerna för det kvänska språket och kulturen.

Kväner beskrivs av uppslagsverket Nationalencyklopedin som ett i medeltida källor omnämnt västfinskt folkslag eller,

snarare, förbund av jägare, fiskare och krigare.

Kvänerna företog jakt-, handels-, tributkrävning- och plundringsexpeditioner till bland annat Lappland och Finnmarken under perioden från 800-tal till 1100-tal. De var föregångare till birkarlarna och omtalas bland annat i Egill Skalla-Grímssons saga, där en kung över kvänerna, Faravid, nämns. Kväner är även benämning på de finnar som alltsedan 1500-talet bosatt sig i Nordnorge.

Inorra Troms och Finnmark bor cirka 3 000 kväner, som fortfarande delvis använder ett eget språk. Det har likheter med meänkieli, estniskan och en del av samiskan.

Det är bokförlaget Idut i Indre Billefjord som ger ut böcker på kvänska. Det sker med stöd av norska staten, Norska kulturfonden, Norsk-finska kulturfonden, Finnmarks fylkeskommune och Kvänska institutet. NSD

Gunnar Kieri får vänsällskap

**Det är han
och Eyvind Johnson.
Han är Gunnar Kieri
Norrbottnens andra
författare och den enda
nu levande att få ett
 eget litterärt sällskap.**

- Det är oerhört hedrande. Ett erkännande, säger han. Till sällskapetets förste hedersmedlem utsågs, inte helt oväntat, Gunnar Kieri själv. Jag sa att det kan jag väl bli, under förutsättning att jag slipper betala medlemsavgift! säger Gunnar Kieri och skrattar gott när vi träffar honom hemma i Jämtön. Han är stolt men också lite generad över att bli ställd i strålkastarljuset vid 82 års ålder.

Tornedalsfödda Gunnar Kieri har skrivit 16 böcker under sin långa författarkarriär. Ändå är han relativt okänd.

- Jag är inte av den sorten som spelar apa för att bli uppmärksam. Det är texterna som är det viktigaste.

Gunnar Kieri har fått beröm för sin litterära talang, sitt sätt att uttrycka sig. Men han skriver på ett språk som inte är hans modersmål. Vid sju års ålder pratade han fortfarande bara finska. Sedan började han skolan och där var det inte tillåtet att använda något annat språk än svenskan. I en av sina självbiografiska böcker, Av dig blir det ingenting, beskriver han en scen där huvudpersonen, sjuårige Lars, svär på finska under ett snöbollskrig på skolgården. Efter det blir han slagen gång på gång med ett björkris av fröken. Inte för att han kastat snöbollar. Inte för att han svurit. Utan för att han pratat finska.

Just att bli fråntagen sitt språk är ett ämne som Gunnar Kieri ofta återkommer till i sina böcker. Han

skildrar också mycket av Tornedalens historia och de människorna som i århundraden skapat sig ett liv och en verklighet i det karga klimatet.

- Jag har undrat vad som gör tornedalingarna så fast i fotknölnarna kvar i sin hembygd. Jag undrar om det beror på språket eller den österländska kulturen?

Berättelserna bygger på sanna historier och Gunnar Kieri är mycket noggrann med sin research inför nya böcker. Nästan alla platser som finns beskrivna i hans texter har han själv besökt, oavsett om det handlar om Nordnorge eller Landskrona. Gunnar Kieri har varit på många resor. Samtidigt är han väldigt hemkär. Hjärtat kommer alltid att finnas i Tornedalen där han växte upp i byn Kuivakangas med utsikt mot Torne älv.

Sedan 1980-talet bor han i Jämtön. Bakom huset rinner Jämtöälven, som var en av anledningarna till att han köpte villan. Det känns helt enkelt lite som hemma. Det nybildade sällskapet Gunnar Kieris vänner kom till eftersom att "få har betytt så mycket för att göra Tornedalen och dess historia känd för en bredare allmänhet". Förhoppningen är att ytterligare kunna bidra till detta genom att hjälpa till att sprida hans verk.

- Själv har jag inga möjligheter att få större förlag att satsa på mina böcker. Men jag har avstått från att blanda mig i vad sällskapet gör. Jag låter dem planera, säger Gunnar Kieri.

På sällskapetets allra första möte på Simu-Tollingården i Övertorneå läste huvudpersonen ett stycke ur vad som är tänkt ska bli hans femte bok i serien om Tornedalens historia. Inspirationen och skrivarglöden tycks inte sina, trots att hälsan ibland vacklar. För Gunnar Kieri är författarskapet en förpliktelse, snarare än ett intresse. Och så har det varit ända sedan den där dagen han som ung skrev en uppsats på pansartruppernas civila utbildning i Enköping och fick höra att han hade en gåva, att han borde bli författare.

- Då kände jag att något duger jag kanske till, säger Gunnar Kieri.

NSD

Meänakateemis storordbok för meänkieli

Ordboken produceras i samråd med Institutet för språk och folkminnen och avdelningen Språkrådet. Meänakateemi är en fristående stiftelse, grundad av STR-T, med syftet att initiera och genomföra aktiviteter såsom utbildning.

Mer information:
Erling Wande, Meänakateemi,
c/o STR-T, Aapua 6, 957
94 Övertorneå,
erling.wande@gmail.com.

Mer information på
<http://www.str-t.com/>

Möte med Gunnar Kieri

En kväll i början av april i år hade vårt föreningsmöte besök av Gunnar Kieri. Det var cirka 50 medlemmar som kom och hörde Gunnar berätta om sitt snart 40-åriga författarskap. Gunnar hade redan i ungdomsåren författardrömmar, men det skulle dröja något årtionde, innan första boken blev utgiven. Idag har Gunnar gett ut 16 böcker, den 17:e är på gång. Många handlar om livsvillkoren i Norrbotten och speciellt i Tornedalen åren efter förra sekelskiftet. Han arbetar nu vidare med femte delen av sin historiska romanserie Finnmarken brinner - Ruija pallaa.

Kjell

Norrbottnen – vad är det?

Ur Norrbottens historia 1984

Våra vanligaste uppslagsverk skiljer ofta på två Norrbotten; landskapet och länet. Vad är vad i historisk mening och hur förhåller det sig egentligen med denna uppdelning.

Landskapens och länsförvaltningarnas utveckling i Norrland hör ihop med den relativt sena bebyggelsen i området kring Bottniska viken. Speciellt gäller detta Norrbotten. När den svenska koloniseringen började på allvar benämndes allt norr om en linje Umeå – Vasa ”Norra Botten”.

Före landslagens tillkomst sträckte sig landskapsbegreppet inte längre norrut än till Ångermanland (dit också Umebygden räknades i början av 1300-talet). I juridiskt hänseende gällde de så kallade landskapslagarna. Hälsingelagen omfattade inte bara Hälsingland utan även allt land norr därom med undantag för Jämtland och Härjedalen, som på den tiden hörde till Norge.

Vid mitten av 1300-talet tillkom Magnus Erikssons allmänna landslag. Den gällde hela landet. Därmed började landskapslagarnas betydelse avta både juridiskt och geografiskt. När kolonisationen av Norra Botten tog fart var det således inte intressant att tillämpa landskapsbegreppet här.

Under Vasakungarnas tid skapades två nya landskap; Västerbotten och Lappland. Enligt vissa källor skedde landskapsbildningen i syfte att tillfredsställa den kungliga fåfängan. Antalet vapensköldar steg i takt med antalet landskap och därmed ökade den kungliga glansen och prestige.

År 1638 bildades Västerbottens län. Det kom att bestå av landskapen Västerbotten och Lappmarkerna från och med Umeå i söder till och med Kemi i norr. Länsorganisationen lär, påstår somliga källor, ha berott på upptäckten av silvergruvan vid Nasafjäll i Pite lappmark. Den ansågs som så viktig för centralmakten att det krävdes en särskild

tillsyn från regeringens sida. Vid tiden för finska kriget (1808-1809) fanns i norra Sverige två landskap: Västerbotten och Lappland. Samma förhållande rådde i norra Finland: Österbotten och Lappland. Vid fredsförhandlingarna efter kriget krävde ryssarna först att gränsen mellan Västerbotten och Österbotten, och därmed mellan Sverige och Ryssland skulle dras vid Kalix älv. Mot detta protesterade svenskarna. Efter en kompromiss gick den ryska tsarens förhandlare med på att låta den nya riksgränsen gå längs Könkämä – Muonio – Torneälv. Den drogs därmed tvärs genom en språkligt och kulturellt enhetlig bygd. Man kan därför påstå att 1808-1809 års gränsdragning var ytterst onaturlig.

1810 bildades det självständiga Norrbottens län. Gränsen drogs så att Över- och Nedertorneå, Karl Gustavs, Över- och Nederkalix, Råneå, Luleå och Piteå pastorat samt Torne och Lule lappmarker kom att utgöra Norrbottens län. Pite lappmark med Arvidsjaur och Arjeplogs socken tillföll Västerbotten. 1837 fördes de dock till Norrbotten.

Bakom uppdelningen av Västerbottens län i två delar låg utrikespolitiska erfarenheter. Finska kriget hade visat på att påfrestningarna blev stora för administrationen i Umeå. Det var svårt att hålla ihop verksamheten och en delning av det väldiga länet gjordes. Norrbottens län bildades med Piteå som det nya länets första residensstad. 1856 tog Luleå över rollen som läns huvudstad.

Den här kortfattade översikten av landskaps- och länsutvecklingen visar att landskapet Norrbotten - i historisk mening - aldrig funnits. Det är främst ur den aspekten som landskapsbegreppet är intressant att studera. Den administrativa ledningen av länet sköts ju av länsstyrelsen. Norrbotten har utgjort en del av landskapet Västerbotten. Den som idag vill studera handlingar, som finns arkiverade i officiella arkiv och som där lagts ut efter landskapsfördelningen, får finna sig i att leta under rubriken ”Västerbotten” för att hitta uppgifter som rör till exempel Kalix eller andra orter i Norrbotten.

Östen Groth, författare och folkbildare

Alanenbaara alkaa,
Kynsiwaara kyssyy,
Vaivuori vastaa,
Pullinki puhuu ja
Jäiwaara jättää.

**Till ”Årets nyföretagarkommun”
var Boden och Pajala bland de
nominerade.**

**– Vi är ändå stolta och hedrade
över att ha blivit nominerade,
säger Pajalas kommunalråd,
Kurt Wennberg.**